

Kázání: 200. O krákání špinavých duší

Kázání

O krákání špinavých duší

1. čtení: Žalm 111

1 Haleluja. Chválu vzdávám Hospodinu celým srdcem, v kruhu přímých, v shromáždění.

2 Činy Hospodinovy jsou velké, vyhledávané všemi, kdo zálibu v nich našli.

3 Velebné a důstojné je jeho dílo, jeho spravedlnost trvá navždy.

4 On zajistil památku svým divům; Hospodin je milostivý, plný slitování.

5 Dal potravu těm, kdo se ho bojí, navěky je pamětliv své smlouvy.

6 Svému lidu ohlásil své mocné činy, že mu dá dědictví pronárodů.

7 Činy jeho rukou jsou pravda a právo, všechna jeho ustanovení jsou věrná,

8 spolehlivá navěky a navždy, pravdou a přímostí vytvořená.

9 Seslal svému lidu vykoupení, ustanovil navěky svou smlouvu; svaté, bázeň budící je jeho jméno.

10 Počátek moudrosti je bát se Hospodina; velice jsou prozíraví všichni, kdo tak činí. Jeho chvála trvá navždy!

2. čtení: Marek 1, 21 - 28

21 Když přišli do Kafarnaum, hned v sobotu šel do synagogy a učil.

22 I žasli nad jeho učením, neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako zákoníci.

23 V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Ten vykřikl:

24 „Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Víím, kdo jsi. Jsi Svatý Boží.“

25 Ale Ježíš mu pohrozil: „Umlkni a vyjdi z něho!“

26 Nečistý duch jím zalomcoval a s velikým křikem z něho vyšel.

27 Všichni užasli a jeden druhého se ptali: „Co to je? Nové učení plné moci – i nečistým duchům přikáže, a poslechnou ho.“

28 A pověst o něm se rychle roznesla všude po celé galilejské krajině.

Sestry a bratři, jako dítě jsem chodil do vesnické základní školy. Je to už hodně dávno. Tenkrát ještě zdaleka ne ve všech domácnostech byly koupelny a tak se to obecně s hygienou moc nepřehánělo. Stávalo se proto, že soudruh řídící z titulu své funkce některé děti tu a tam označil za špindíry.

Obvykle k tomu docházelo, když měl v úmyslu nějakého zlobivého žáka vytahat za uši, nebo jak se hezky česky říká, vykřákat za uši. Když totiž ucho nezbedníka uchopil, mohl zblízka lépe posoudit, v jakém stavu se záhyby a zejména prostor za uchem nachází.

„Máš uši, že by tam mohl brambory sázet,“ konstatoval ředitel nejednou. V rámci osvěty venkovského obyvatelstva potom na nejbližší rodičovské schůzce kladl matkám na srdce, aby hygienu svých ratolestí nezanedbávaly.

V dnešním úryvku z Markova evangelia se vypráví o tom, jak Ježíš přišel do vesnice zvané Kafarnaum, vstoupil do místní synagogy a učil.

Synagoga česky znamená škola, neučivaly se v ní primárně děti, ale dospělí. Každou sobotu se probírala nějaká pasáž Mojžíšova zákona. Kněz nebo místní znalec zákona neboli zákoník vždycky vyložil, jak se má ten který paragraf chápat a jak se má podle něj žít.

Občas se stávalo, že do školy přišel i nějaký učitel odjinud a byl požádán, aby se sobotního vyučování ujal. Tenkrát stejně jako dnes platí, že nová tvář a nový pohled na probíranou látku přijdou posluchačům bezpochyby vhod.

Proto se říká, že by se měl kazatel po čase vyměnit za nového. Zvláště když už je na sboru dlouho. Maximální počet roků na jednom místě sice není nikde stanoven, jedno je ale jisté: deset let je deset let, nejvyšší čas zvednout kotvy a uvolnit místo nové tváři a novým pohledům.

Říkám to jenom na okraj pro ty z vás, sestry a bratři, kteří to snad ještě nevědí. Na začátku roku jsem sborové radě oznámil, že letos v létě kazatelskou činnost ve Sboru Petra Chelčického ukončím. Věřím, že se brzy podaří najít nástupce.

Ale zpátky do vesnice Kafarnaum, kde se host jménem Ježíš z Nazareta zrovna ujal slova. Evangelista Marek nám sice obsah jeho kázání nesděluje, ale krátkou zprávu o reakci publika si neodpustí: „I žasli nad jeho učením, neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako zákoníci.“

Jakpak asi Ježíšovo mocné kázání vypadalo? Chodil snad po pódiu sem a tam, hřímal, hrál na city nebo strašil, jak to někteří dnešní kazatelé mají ve zvyku?

Řekl bych, že nejspíš ne, protože vyučující tenkrát v synagoze nestáli, ale seděli. A lidé nebyli uvelebeni v polstrovaných židličkách, ale dřepěli přímo na zemi na rohožkách. V synagoze se rozhodně nedala dělat nějaká velkolepá show v americkém stylu.

Jak tedy jen mohlo ono Ježíšovo mocné kázání vypadat? Něco nám naznačuje evangelista Lukáš, který podává zprávu o jiném vystoupení, tentokrát v synagoze v Nazaretu (Lk 4,16-22).

Ježíš tam kázal na slova proroka Izajáše o svém pověření přinést chudým radostnou zprávu, propustit zdeptané na svobodu a vyhlásit Boží milostivé léto. „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli,“ dodal a všichni se jeho „slovům milosti“ divili.

Myslím, že takhle nějak vypadá mocné kázání. Tehdejší zákoníci, stejně jako ti dnešní, měli ve zvyku hlavně poučovat a kárat. Pořád dokola o tom, co by se mělo a co nemělo, co má Bůh rád a co ne, koho čeká spasení a koho zatracení.

Ježíš naproti tomu přichází s radostnou novinkou, že Bůh není účetní, co vede knihy našich pádů a poklesků, aby nám to jednou spočítal, ale laskavý Otec, který vyhlásil všeobecnou amnestii a zve nás z přitměných kobek naší sebestředné umanutosti na světlo svobody. Namísto upoceného zákonického peskování a strašení Ježíš přichází s pozváním k novému nadějnému vykročení.

Příběh o vystoupení v kafarnaumské synagoze pokračuje trochu překvapivou událostí. Nacházel se tam člověk posedlý nečistým duchem. A to je problém. Zejména pro zákoníky, kteří považují za svůj úkol všechny nezbedníky vykrádat obrazně řečeno za uši. Když totiž za pomyslné ucho toho posedlého vezmete, zjistíte, že je tam tolik špíny, že by tam mohl brambory sázet.

Představuji si, jak se zákoníci onoho nešťastníka snažili napravit, jak ho už mnohokrát za tu jeho zablácenou duši vykrákali, ale nic nepomáhalo. Ani rodičovské schůzky nebyly nic platné. Umazaná duše je holt to nejhorší, co se nám lidem může stát.

Nevíme, jak se nečistý duch konkrétně projevoval. Třeba to bylo tak, že ten člověk pral špinavé

prádlo na veřejnosti, jinak řečeno měl neustále potřebu probírat něčí soukromé záležitosti, pořád někoho pomlouval. Nebo pral špinavé peníze, což měli ve zvyku zejména tehdejší výběrcí daní. Nebo dělal nějakou špinavou práci, něco, co bylo z pohledu Mojžíšova zákona nelegální a nečestné. Nebo hrál s lidmi kolem sebe nějakou špinavou hru.

No prostě tenhle chlapík byl špinavý jak bota, jak se říká, a nikdo si s ním nevěděl rady. Pozitivní je, že mu alespoň nebránili do synagogy chodit, protože nejhorší, co se může stát je, když nad lidmi s umazanou duší zlomíme hůl.

Ostatně, kdo z nás má dušičku čistou jako křišťál? S každým nějaký uvnitř schovaný démon občas zacloumá. Obvykle když se zachováme nějak sobecky, povýšeně, nesmiřitelně a potom nás to mrzí.

Můžeme na demony věřit nebo nemusíme. Ať tak či onak se nám stává, že nás tu a tam něco posedne a my ne a ne se toho zbavit. Někdo je posedlý majetkem, někdo zase ovládním druhých, další třeba sexem a jiný kariérou.

Nejrůznějších posedlostí by se našlo daleko víc, jedno mají ale společné: s demony je těžké pořízení. Na tuhle vnitřní umazanost jsou zákoníci krátkí. Tady nějaké co by se mělo a co nemělo, co má Bůh rád a co ne, koho čeká spasení a koho zatracení, moc nezabírá. Ježíš to umí líp. Přichází s pozváním k novému nadějnému vykročení na cestu svobody. A to je všech vlezlých démonů a špinavých duchů konec.

„Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský,“ zmůže se démon uvnitř toho nebožáka k poslednímu odporu. Nech nás na pokoji, nepleť se do nás, tohle je náš byznys!

„Sklapni a koukej padat,“ uslyší špinavý duch Ježíšova rázná slova, protože s tím, co nás svazuje a ovládá, se nemá smysl dlouze vybavovat. Démon si potom ještě stihnul trochu vztekle zalomcovat, naposled zoufale zařval a byl ten tam. A všichni přítomní užasli a jeden druhého se ptali: „Co to je? Nové učení plné moci!“

Sestry a bratři, není bez zajímavosti, že Ježíš tuhle schopnost vymítat demony, co nám lidem špiní duše, předal před nanebevzetím svým učedníkům a zprostředkovaně také nám.

Pojďme to tedy dělat jako on. Předně nejde o to z jakési nadřazené pozice druhé stále jen poučovat, kárat a strašit, neboli krákat za duši. Církev to sice dělala celá dlouhá staletí, dneska je ale jasné, že pokud se nezmění, dlouho nevydrží.

Lepší je přijít s radostnou novinkou, že Bůh není účetní, co vede knihy našich pádů a poklesků, aby nám to jednou spočítal, ale laskavý Otec, který vyhlásil všeobecnou amnestii a zve nás na cestu svobody.

To se pak z ničeho nic jako zázrakem doporučují i leckteří špinaví duchové, co se nás lidi snaží držet v šachu.

PeČ

SPCH 28. 1. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)